A Magyar Artériás Stiffness Társaság (MAST) számára javasolt stratégia program

Előzmények

A MAST ez év decemberében ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját. Az eltelt évtized alatt számos sikert értünk el, amelyek elsősorban az évente megrendezett kongresszusokban testesítődött meg. Mindazonáltal a MAST kongresszusokat látogatók száma sajnos nem növekedett érdemben, mi több ebben az évben jöttek el a legkevesebben. Mind ennek a jelenségnek az elemzéséhez, mind pedig a jövőbeni stratégia kialakításához vissza kell nyúlni a Társaság alapítóinak eredeti célkitűzéseihez.

Vitathatatlan tény, hogy a MAST egy igen speciális tudományos társaság, mert amint az nevében is benne van egy élettani, kórélettani jelenség, az artériás stiffness, (amely alatt elsősorban az aortafal rugalmasságának csökkenését és az ezt jelző aorta pulzushullám terjedési sebesség emelkedését értjük) elméleti és klinikai tanulmányozására alakult (az alapszabály 2. pontja).

Mindazonáltal a Társaság alapvető céljai között az első helyen jelöli meg az érelmeszesedés talaján kifejlődő szív és érrendszeri megbetegedések hatékony megelőzését, a kardiovaszkuláris katasztrófák számának csökkentését (az alapszabály 1. pontja).

Az artériás funkció (stiffness) során mért paraméterek szoros összefüggést mutatnak az arterio- és atherosclerosis fennállásával. Ezért Társaságunk alapítói úgy ítélték meg, hogy a Társaság megalakításának egyik sarkalatos indoka a Magyarországon nem kellő hatékonyságú kardiovaszkuláris prevenció, másrészt pedig az a körülmény, hogy egy eredeti magyar felfedezés segítségével lehetővé vált az érelmeszesedés korai, szubklinikai fázisának egyszerű, gyors és tömeges vizsgálatának, szűrésének lehetősége (az alapszabály 3. pontja).

Az artériás stiffness hazai és nemzetközi eredményeinek ismertetése, ezek gyakorlati felhasználásának elősegítése, a magyar kutatások támogatása, azok eredményeinek hazai és külföldi fórumokon történő megismertetése ugyancsak alapvető célként lett megfogalmazva (az alapszabály 4. pontja).

Végül a Társaság alapítói feladatul tűzték ki az artériás stiffness területén a magas színvonalú hazai képzés (szakképzést és továbbképzés) támogatását (az alapszabály 5. pontja).

A fenti alapvető célkitűzések megvalósítására tett javaslataim

Kongresszusok

Társaságunk az eltelt évtized alatt komoly sikereket könyvelhet el a képzés, továbbképzés területén és kiemelendő, hogy az eltelt évek során (rövidebb kihagyásokkal) sikeres

kongresszusokat rendezett. Számos nemzetközi szinten is komoly megbecsültségnek örvendő szakember vett részt rendezvényeinken. Ennek ellenére a kongresszusi résztvevők száma nem növekedett, sőt az utóbbi években csökkent.

Megítélésem szerint ennek egyik alapvető oka az, hogy a rendezvény egész tartama alatt magyar nyelvű, így nem állt módunkban kollégákat invitálni a részvételre külföldről. Korábban számos környező és távolabbi országból jöttek résztvevők. Segítségükkel témába illő előadások, poszterek és ezek vitái színezték programunkat és tették magas színvonalúvá rendezvényünket.

Javaslataim:

- A MAST kongresszus pénteki napja legyen angol nyelvű, a szombati nap pedig magyar
- A MAST kongresszust meg kell hirdetni a környező országokban és távolabb is
- Kapcsolatot kell kialakítani a német, osztrák és svájci jegyzésű DeGaG társasággal és előadót kell meghívni onnan is
- A kongresszuson (különösen a pénteki, angol nyelvű napon) kizárólag az artériás funkció (stiffness) közvetlen és közvetett témakörébe tartozó előadások kerüljenek a programba
- Feltétlenül legyen a stiffness mérésre alkalmazott módszerek alkalmazásának elméleti és gyakorlati kérdéseiről, a rendelkezésre álló műszerek összehasonlításáról szóló szekció minden alkalommal (tapasztalatcsere)
- A kongresszus döntő mértékben az artériás stiffness (funkció) elméleti és gyakorlati, klinikai kérdéseiről szóljon
- A program összeállításakor a hazai kutatásokból származó eredmények bemutatása szerepeljen prioritásként
- A MAST kísérje figyelemmel ezeket a kutatásokat folyamatosan és kérje fel ezekből előadókat, ha esetleg nem jelentkeznének

<u>Az artériás stiffness területén történő kutatások támogatása</u>

Megítélésem szerint a MAST igen fontos feladata a már folyamatban lévő hazai kutatások szakmai támogatása, további újabb kutatási programokra történő javaslatok készítése, a különböző vezető kutatóhelyeken folyó tudományos munka bizonyos szintű koordinálása.

Javaslataim:

A MAST mérje fel, ismerje meg a jelenleg zajló hazai artériás stiffness (funkció) területén folyó kutatásokat, az ezekben dolgozó szakembereket.

- A MAST kezdeményezzen klinikai és elméleti kutatásokat ötletekkel, protokollokkal
- A MAST diverzifikálja az eddig elsősorban belgyógyászat, kardiológia területén folyó kutatásokat az alábbi területek felé:

a. szülészet,
b. nőgyógyászat,
c. gyermekgyógyászat,
d. nephrologia (dialysis),
e. anaesthesiologia,
f. diabetologia,
g. kliniko-pharmacologia (intervenciós gyógyszerhatás vizsgálatok),
h. foglalkozás egészségügy,
i. sport medicina
j. népegészségügy

- A MAST alakítson ki külföldi egyetemekkel, kutatóintézetekkel tudományos, szakmai kapcsolatokat, kezdeményezzen olyan közös kutatási programokat, amelyekben a Magyarországon felfedezett és kifejlesztett mérési módszert alkalmazzák

A fentiek megvalósításával az alábbi pozitív hatások várhatók:

- az új területek irányába történő nyitással, az ott létesítendő kutatási programok facilitálásával a MAST számos új, többségében fiatal kollégát fog tudni bevonni új, aktív a területen működő tagként, azaz növelhetjük taglétszámunkat
- tekintettel arra, hogy a fenti kutatások elsősorban egyetemeken, országos intézetekben fognak zajlani, nagymértékben tudjuk növelni a MAST elismertségét, elfogadottságát ezeken a magas presztizsű területeken
- az ily módon keletkező új tudományos eredmények hazai és nemzetközi megismertetésének támogatásával növeljük Társaságunk, és áttételesen Magyarország szakmai elismertségét
- a nemzetközi nyitás eredményeként várhatóan számos új külhoni résztvevő fog részt venni kongresszusainkon
- lehetőség nyílik hazai és külföldi intézetek közös PhD programjára, illetve a MAST-ban tag kutatók cserelátogatására, tanulmány útjára, lehetőségünk szerint ezek támogatására.

<u>Továbbképzés</u>

A MAST-nak az artériás funkció (stiffness) témájában végzett továbbképző tevékenysége alapszabályban rögzített feladata. Ez a tevékenység azonban eddig jobbára a kongresszusi napokra korlátozódott.

Javaslataim:

- A MAST erre vállalkozó és kompetens szakemberei tartsanak továbbképzést (havi referálók, lokális rendezvények)

a. egyetemeken
b. regionális vezető kórházakban
c. a témánkhoz kapcsolódó továbbképző kurzusokon

- A MAST jelezze szándékát más, a témában érintett társaságok felé (lásd a diverzifikálásnál felsorolt területeket), hogy kongresszusaikon örömmel tartana egy referendumot a társaság témájához kapcsolódó, de artériás funkció (stiffness) témakörben.

Népegészségügyi programok, szűrővizsgálatok

A MAST Alapszabályzatában megfogalmazta, hogy egy eredeti magyar felfedezés segítségével először vált lehetővé az érelmeszesedés korai, szubklinikai fázisának egyszerű, gyors és tömeges vizsgálata, szűrése (az alapszabály 3. pontja). Következésképpen küldetésünk egyik sarkalatos pontja, hogy minden rendelkezésünkre álló lehetőséggel támogassuk az artériás funkció egyszerű, non-invazív vizsgálatának populációs szűrővizsgálatként történő bevezetését, legalább is egy pilot projekt keretében.

Javaslataim:

- Készítsünk el egy tervezetet ennek a „pilot" szűrővizsgálatnak a kivitelezésére
- Lépjünk kapcsolatba az ebben a kérdésben illetékes döntéshozókkal és lobbizzunk ennek érdekében
- Gyűjtsük össze a rendelkezésre álló tudományos érveket, evidenciákat javaslataink alátámasztására
- Győzzük meg a kérdésben érintett társaságokat a projekt szükségességéről.

A hazai oscillometriás mérési módszer melletti nyílt kiállás

Cáfolhatatlan tény, hogy az artériás funkció (stiffness) oscillometriás elven működő mérési módszerét Magyarországon találták fel, itt fejlesztették ki és szabadalmaztatták 2005). Ezzel megteremtődött az artériás stiffness mérésének lehetősége a tudományos műhelyeken túl a mindennapi gyakorlatban is. A felfedezés segítségével a pulzushullám analízis és a pulzushullám terjedési sebesség vizsgálatára egy új műszer osztály született, amely sikerességére jellemző, hogy a megoldást az eltelt bő egy évtizedben számos „követő" kísérelt meg (igen mérsékelt sikerrel) „alkalmazni".

Tagadhatatlan, hogy a DeGaG (közös német, svájci és osztrák Stiffness Társaság) meetingeken a német Mobilograph műszer, az Artery meetingeken pedig az ausztrál Sphygmocor dominanciája tapasztalható.

A MAST a legmesszebbmenőkig etikusan kell, hogy viselkedjen és el kell határolódnia minden elvtelen, részrehajló támogatástól.

A hazai módszer támogatása esetében azonban nem elvtelen cselekedetről van szó, hanem arról, hogy tudományosan megalapozott véleményt alakítunk ki egy sokszorosan validált, Európa legnevesebb egyetemei, intézetei (pl. Oxford University, Cambridge University, Karolinska Insitute Stockholm, Charité Berlin, etc.) által alkalmazott és elismert módszerről és műszerről, amely az elmúlt évek során tudománytalan, teljesen szubjektív támadásoknak volt kitéve külföldön, és ami a legsajnálatosabb, sajnos Magyarországon is.

Következésképpen a MAST elvi, tudományosan megalapozott és evidenciákon alapuló véleménye, állásfoglalása a magyar származású okkluzív, oscillometriás módszer mellett etikailag kifogásolhatatlan magatartás és az artériás stiffness mérése iránt érdeklődők korrekt tájékoztatását szolgálja. Tekintettel arra, hogy ma hazánkban döntően ezt a mérési módszert és műszert alkalmazzák, a fenti kiállás, a tévhitek eloszlatása, a megalapozatlan, tudománytalan téveszméktől történő elhatárolódás a MAST elfogadottságát, tudományos közéletbe történő beépültségét javítja, különösen akkor, ha a fenti pontokban meghatározott további teendők is elfogadásra, illetve végrehajtásra kerülnek.

Budapest, 2016. október 18.

Dr. Illyés Miklós

<u>Érdekkonfliktus</u>

Dr. Illyés Miklós a hazai oscillometriás módszer szabadalmasa és az azt gyártó cég, a TensioMed Kft klinikai és tudományos tanácsadója.